

NA VUNAU

Vakarautaka ko Rev. Dr. I.S.Tuwere.

E 3 na mataqali vunau e rawa me vakaragataki

- 1. Vakamacalataki ni dua na italanoa se wase (Expository)**
 - a. Sereki se vakamacalataki kina edua na italanoa me vaka na ‘tiki ni siliva ka yali,’ se dua taucoko na ivola ena i V.Tabu.
 - b. Vaqara na uto ni talanoa koya. Taroga se cava e tukuna tiko na Kalou ena itukutuku koya. Na veika tale eso sa vetabana ga ni ka bibi oqo. Na kena tauri rawa na uto ni dua na italanoa sa vaka edua na senikau totoka ka serau koto ena qele ka bula kina.
- 2. Vakayagataki ni dua na tikina (Textual)**
 - a. Digitaki ni 1 se 2 na tikina (text) se vica ga ga na vosa mai na tikina oqori.
 - b. Vakamacalataki na tikina oqo ena rarama ni tukutuku raraba ka kau mai kina (context)
- 3. Vakayagataki edua na ulutaga (Topical)**
 - a. Rawa ni vakayagataki se sega edua na tikina mai na iVola Tabu. Ia ena sega ni tu tani na ulutaga oqori mai na iVola Tabu.
 - b. Basika mai na dua vakasama ka volai ena pepa se veivosakitaki tiko vakalevu. Rawa me vakayagataki e vuqa na veitiki ni Vola Tabu.

Vakarautaki iko Vinaka!!

- i. Masu me tuberi iko na Yalo Tabu ni ko vakarautaka na nomu vunau.
- ii. Mo curumi (vakacuru) ena tikina ko goleva ka nanuma mo vunau kina.
Vaqaqa na veivosa eso ka vakayagataki, a cava na kedra ibalebale, a cava e vakayagtaki kina e kea.
- iii. Wilika na veivola yaga eso, se na vakadewa eso ni iVola Tabu:
 - Revised Version (RV)
 - Revised Standard Version (RSV)
 - New International Version (NIV)
 - Good News Bible etc.
- iv. Tarogi iko se cava e lauti iko kina na tikina ko sa digitaka.
Me lauti iko e liu ni bera ni ko nuitaka me lauti ira na vakarorogo
- v. Vakayagataka na *commentaries, concordance* etc. Mo raica vakatitobu kina na ibalebale ni veivosa ka vakayagataki.

- vi. Vakadewataka ena nomu vosa vaka i iko na ibalebale ni ka ka tukuna tiko na iVola Tabu
- vii. Na yasa ni bula cava ko nanuma ni na yaga kina na ivunau oqo?
- viii. Ko na dewa vakacava mai na dina ka tukuna na iVola Tabu kina bula era tu kina vakarorogo ko na vunau vei ira?
- ix. A cava ko namaka me ra kaya lesu vei iko ko ira era vakarorogo ni ko sa vunau ot?
- x. Taroga eso na taro-vakasaqaqara (critical questions) ena nomu vakarautaka tiko na vunau.
- xi. Vola edua na sui ni vunau. Mo raica me drodro na vakasama ka sega ni duiqeraqera.
- xii. Vakalevutaka ena nomu vakanananu na veitikina bibi ko sa toqa rawa ena sui ni nomu vunau.
- xiii. Vola na italanoa se i yaloyalo eso ko na via vakayagataka.
- xiv. Vola sara na nomu vunau. Taumada vola mada ga na ka ko sa nanuma rawa, ot qai vola vinaka tale me vaka ka tuberi iko kina na Yalo Tabu.
- xv. Dikeva taumada na *Tauyavu* ni vunau kei na kena i *Tinitini*.
- xvi. Taleva tale na veitaratarav ni veika bibi ko na vunautaka.
- xvii. Vola eso na veitikina ena dua tale na tiki ni pepa kevaka e vinakati vaka kina.
- xviii. Masulaka me ceguvi iko na Yalo Tabu ka liutaki iko.

Me Nanumi Vinaka:

Sa cakacaka dokai ka talei na itavi vaka-dauvunau. Kevaka ko sa solia kina na nomu bula ka gumatuataka mo yaco mo dua na dauvunau vinaka ka ra dau nanamaki na ivavakoso me rogoci iko, ko sa vakayacora tiko edua na itavi ka vakamarautaka na Kalou o koya ga sa kacivi iko, ka sega talega ni vakataratutu ni ko na taleitaka mo qarava tikoga na itavi oqo me yacova na nomu takali.
